Donderdag 22 Juni 1944 DAGBLAD 61ste Jaargang No. 4238

# AMIGOE DI CURAÇAO



Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog Redactie-adres Consciëntiesteeg 27, telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.



# Ultimatum aan Cherbourg.

## Fantastisch zware Franse forten verdedigen de toegang.

### Nieuwe Russische offensieven tegen Finland.

### Nippons vloot vlucht na ernstige verliezen.

**DE OPMARS NAAR CHERBOURG.**

James Long seint uit het Geallieerde Hoofdkwartier:

Door een reeks van verdedigingswerken baant het Noordamerikaanse voetvolk zich een weg onder dekking van de luchtmacht en het geschut in de buitenwijken van Cherbourg tussen Fort Montagne de Roulle en Fort Octeville, slechts 1400 meter van de waterkant. Behalve door bommen en granaten worden de Duitse fortificaties ook bestookt met strooibiljetten, die de ogenblikkelijke overgave eisen. Duitse sappeurs werken op wanhopige wijze om de haven onklaar te maken, doch de val ervan schijnt nog een quaestie van uren te zijn. De laatste inlichtingen gaven te kennen, dat de Duitsers een snelle terugtocht voortzetten langs de gehele sluitende lus om Cherbourg. Slechts in de linie rondom de stad neemt het verzet toe. De Duitsers hadden blijkbaar nooit verwacht, dat zij Cherbourg zouden moeten verdedigen tegen een aanval van de landzijde. En de Noordamerikanen, die van beide zijden komen, vinden de flanken bewaakt door uitgebreide mijnenvelden en tankaanvallen.

In een snelle aanval uit het Zuiden trokken de Noordamerikanen door verspreid liggende mijnenvelden en een minder ingewikkelde system van betonnen kanonemplacementen en draadversperringen tot zij een heuveltop namen van waar zij op de stad konden neerzien. De aanval ging verder over de weg die naar de stad leidt.

Volgens de laatste berichten en deze worden nog al opgehouden voordat zij het Hoofdkwartier bereiken — zijn de Noordamerikanen in actie tegen de laatste twee grote forten, die deze weg naar de haven bewaken. Fort Montagne de Roule ligt in de buitenwijken van Cherbourg op een heuvel van 150 meter hoogte vlak ten Oosten van de weg door de vallei en Fort Octeville ligt op een keten vlak ten Westen van de weg.

Berichten uit het Hoofdkwartier van de 21e legergroep zeiden, dat er het gevoelen heerst, dat Cherbourg het niet lang meer zal kunnen uithouden. De kustwegen in Oostelijke richting naar Kaap Levi en in Westelijke rchting naar Kaap de la Hague zijn nog in Duitse handen, doch beide worden bestreken door het vuur van de Noordamerikaanse kanonnen.

De Duitsers richten blijkbaar de laatste vernieling aan voordat hun verzet instort door de havenwerken in lichterlaaie te zetten en verder met dynamiet te werken.

Marine-kringen zeiden evenwel, dat de Geallieerden al deze pogingen van weinig belang beschouwen. Men is vol vertrouwen, dat alle schade die de nazies er kunnen aanrichten ten spijt, Cherbourg spoedig weer in goede conditie kan worden gebracht.

De Noordamerikaanse aanvalslinie aan de Westelijke flank op het schiereiland loopt van de kust ten Noorden van Les Pieux door Acqueville en Flottemanville, Hague tot de buitenwijken van Cherbourg. Aan de Oostelijke flank buigt de linie onder La Rougeri door (dit plaatsje kan het Hoofdkwartier nergens op zijn kaarten vinden) ten Noorden van Valognes en loopt dan naar zee op 5 tot 7 kilometer ten Noorden van Quineville.

Naar vermeld wordt hebben de Noordamerikanen bij de verovering van Valognes een groot onder gronds fort aangetroffen met een zware kanonstelling vlak buiten het stadje waar de weg afhelt naar zee.

Rommel schijnt zijn kans verkeken te hebben voor een grootscheepse tegenaanval op Carentan, de zwakste schakel in het Geallieerde strandhoofd, aangezien de Noordamerikanen thans binnendringen in krachtiger stellingen voorbij de waterversperring ten Westen en Zuiden van de plaats.

Het Hoofdkwartier had geen verdere inlichtingen omtrent de verrichtingen op de toegangswegen naar St. Lô waar Noordamerikaanse patrouilles nog slechts 3 kilometer van verwijderd waren.

Enkele der hevigste gevechten van het gehele front woeden ten Zuiden van Tilly sur Seulles in de Britse sector waar de Britten Orchy namen op 5½ kilometer ten Zuid-Westen ervan en heen en weer zwaaiden in en bittere slag om het bezit van Hottot, anderhalve kilometer verder ten Oosten.

Intussen komen er berichten in de vooruitgeschoven commandopost van Eisenhower, volgens welke de Geallieerde successen in Normandië de gelederen van de Franse Maquis met duizenden hebben doen toenemen. De vaderlanders belemmeren steeds meer de Duitse troepenbewegingen. Op sommige plaatsen leveren de Maquis geregelde slagen tegen de Duitse troepen. Vooral op het schiereiland van Bretagne dat ten Zuiden van Normandië in zee uitsteekt, sneden de Maquis de spoorlijnen door en sing met de Duitsers die erheen gezonden werden om hen te kamleren. (Geallieerd Hoofdkwartier, (AP) 21.6).

**VERMIST.**

Het Geallieerde Hoofdkwartier maakte bekend, dat volgens onvolledige gegevens 43 bommenwerpers en 15 gevechtsvliegtuigen worden vermist van de aanval, welke Woensdag op Berlijn gedaan werd (Geallieerd Hoofdkwartier, (AP) 21.6).

**DE BOMBARDEMENTEN OP DE FRANSE KUST.**

Het Geallieerde Hoofdkwartier meldt, dat de Duitsers nog meer installaties bouwen op de Franse kust voor het lanceren van de vliegende bommen en dat de bombardementen gedurende de laatste zes maanden voorkomen hebben, dat de aanval met het nieuwe wapen erger is. Woensdag vielen de dingen weer op Zuid-Engeland nadat in de voorgaande nacht de aanvallen op grotere schaal plaats vonden. Sedert Januari — aldus werd bekend gemaakt — hebben Geallieerde vliegtuigen meer dan 19.000 ton bommen op de installaties op de Franse kust geworpen. Luitenant Generaal Lewis Brereton van de 9e luchtmacht zeide, dat er twee soorten installaties zijn. Een ervan bestaat uit platforms, barakken en hulpgebouwen vlak bij elkaar. De latere — die blijkbaar gebouwd werden nadat de Geallieerden met hun luchtaanvallen begonnen — liggen verder uit elkaar en maken het bombarderen ervan moeilijk. De meeste installaties liggen tussen de bossen en boomgaarden en zijn nog gecamoufleerd. Typisch is een lang betonnen platform, dat op Engeland gericht is. De nabijliggende gebouwen worden gebruikt voor het monteren van de toestellen en als opslagplaatsen. De Generaal zeide, dat de meeste oorspronkelijke installaties buiten gebruik werden gesteld door bombardementen, doch sindsdien is het een voortdurende wedstrijd geweest tussen de Duitsers en de Geallieerden in het bouwen en vernielen respectievelijk (Geallieerd Hoofdkwartier, (AP) 21.6).

**DE STRIJD OM DE MARIANEN.**

Rembert James, die zich aan boord van het vlaggeschip van de Noordamerikaanse vlootmacht voor Saipan bevindt, seint als volgt op 21 Juni (Curaçaose tijd):

Na een week van ingewikkelde manoeuvres vermijdt de Japanse vloot nog steeds een zeeslag met de machtige Noordamerikaanse vloot, welke de invasie van Saipan beschermt. Het vliegveld Aslito op Saipan, het meest belangrijke in de Marianen en op slechts 2500 kilometer van Japan en de Marianen, was heden gereed voor gebruik nadat de „Seabees" de hoofdstartbaan van 1100 meter lengte hersteld en verlengd hadden. (Dit bericht meldt voor het eerst, dat het vliegveld Aslito in gebruik is).

Op Saipan begon de Noordamerikaanse aanval kort na het krieken van de dag toen ervaren strijdkrachten vooruitdrongen langs een front van 6½ kilometer dat zich geheel over het eiland uitstrekt van de buitenwijken van Garapan, de voornaamste stad aan de Westkust, in Oostelijke richting langs de hellingen van de berg Tapotchau tot de Magicienne-baai aan de Oostkust.

Op een punt vorderden de mariniers anderhalve kilometer binnen de volgende drie uren. In precies een week tijds voerden de Noordamerikanen een landing uit over riffen tegen het zeer hevige vijandelijke vuur in en veroverden zij het Zuidelijke punt van het eiland met inbegrip van twee vliegvelden. Een van deze vliegvelden, Aslito, is thans gereed voor gebruik. De Japanners, die ten minste 20.000 in aantal waren, vochten verwoed en met het voordeel van ingegraven stellingen langs steile hellingen. Zij gebruikten batterijen van mortieren, veel geschut, landmijnen en vallen. Een harde strijd tussen de mariniers en de Japanners vond plaats op een heuvel, welke uitzicht biedt op de Magicienne-baai waar de Japanse kanonniers hun veldstukken in en uit de grotten sleepten. Als zij naar buiten gekomen waren om te vuren, trokken zij zich weer terug in de bergwand.

De Noordamerikanen veroverden tenslotte een dergelijke stelling en doodden 75 Japanners in een grot. Vlammenwerpers werden gebruikt om de vijandelijke begroeiing op de bergen in brand te zetten. Ook de velden werden verschroeid en zelfs door de dorpsstraten van de dicht bevolkte Westkust baande het vuur zich een weg.

De tegenstand is bitter, doch de Japanners, die minder kanonnen hebben en kleiner in aantal zijn en nu nog gebrek hebben aan steun van vloot- en luchtmacht, werden achteruit gedrongen. Een der grootste voordelen voor de Noordamerikanen was de meerderheid in geschut.

Deze meerderheid werd bereikt in de eerste dagen na de landing toen ten koste van veel inspanning talrijke zware kanonnen over de riffen langs de Westkust gesleept werden. Van dit vlagschip op enkele kilometers voor de kust zag en hoorde ik de voorbereiding van de artillerie voor de aanval van heden. Gedurende het eerste deel van de nacht bestookten de kanonnen op het land de Japanse stellingen, terwijl de vlootkanonnen medehielpen met honderden granaten. De gehele nacht door vuurden de schepen lichtgranaten met tussenpozen van enkele minuten teneinde de stoffige, rokende eilanden te verlichten met een zilveren gloed.

Een uur vóór het aanbreken van de dag begon het Noordamerikaanse geschut met zulk een hevig gordijnvuur, dat zelfs dit schip erdoor geschokt werd. Van het dek af kon men bijna voortdurend de kanonnen zien sikkeren en gele vlammen uitspuwen, waarop de granaten Noordwaarts floten. Berichten van de kust gaven te kennen, dat de Japanners hevige verliezen geleden hebben, welke zij trachten te verbergen. Een grote hoeveelheid Japans materiaal is reeds in Noordamerikaanse handen gevallen. Er wordt ook beslag gelegd op voedsel teneinde de honderden Japanse burgers en inboorlingen te voeden uit de dorpen Charan, Kanoa en andere nederzettingen, die de Noordamerikaanse linies binnenstroomden om zich onder onze hoede te stellen. Er werd ammunitie veroverd, welke past op Noordamerikaanse mortieren, alsook licht veldgeschut, een belangrijke hoeveelheid benzine, vier locomotieven voor smalle spoorbanen, auto's, vrachtauto's en zelfs drie lichtelijk beschadigde Japanse vliegtuigen.

De invasiestrijdkrachten zien de overwinning voor zich — ongeacht wat de Japanse slagvloot moge doen. De Commandant van het Noordamerikaanse garnizoen op Saipan is hedenmorgen reeds aan land gebracht met zijn staf. Er is geen twijfel aan, dat de Noordamerikanen verwachten er te zullen blijven. (Op het Noordamerikaanse vlaggeschip voor Saipan, (AP) 22.6).

**AANVAL OP DE JAPANSE VLOOT.**

Leif Erickson seint uit het Hoofdkwartier van de Noordamerikaanse vloot in de Stille Oceaan te Pearl Harbor:

Vliegtuigen van Noordamerikaanse vliegdekschepen hebben een grote Japanse vloot, waaronder vliegdekschepen en slagschepen, aangevallen midden tussen Luzon en Saipan vóór de dageraad op Maandag. Het communiqué van Admiraal Nimitz zeide, dat „de vijandelijke verliezen en onze eigen verliezen zijn nog niet vastgesteld".

„Verdere bizonderheden zullen worden bekendgemaakt zodra zij beschikbaar worden" zeide Nimitz.

De Noordamerikaanse luchtaanval op de vijandelijke schepen werd waarschijnlijk afgebroken bij het invallen van de duisternis. De verklaring van het communiqué, dat de vijandelijke verliezen nog moeten worden vastgesteld, zou kunnen betekenen, dat de Noordamerikaanse vliegtuigen voltreffers hebben geplaatst op de machtige Japanse vloot (Pearl Harbor, (AP) 21.6).

**DE STRIJD TEGEN FINLAND**

Het Rode Leger heeft nieuwe mensenmassa's en materiaal tegen Finland in de strijd geworpen. Dit werd gedaan in twee nieuwe offensieven ten Noorden van het Meer van Ladoga teneinde zo snel mogelijk een eind te maken aan de oorlog met Finland. Reeds schijnt het, dat de regering nieuwe activiteit ontplooit, hetgeen het voorspel zou kunnen zijn van een verzoek om vrede.

De Russische troepen trekken op van Viipuri en zijn thans al 32 km. binnen de in 1939—1940 vastgesteld Fins-Russische grens. De binnenlandse toestand in Finland is nog duister, maar er zijn tekenen, die erop wijzen, dat er een crisis te verwachten is.

Deze nieuwe offensieven vieren de inval van Duitsland in Rusland, vandaag juist 3 jaar geleden. Zij zijn kennelijk bedoeld om de spoorlijn van Moermansk naar Leningrad te zuiveren van Finse troepen. Een slag werd toegebracht bij de rivier de Svir, tussen de Meren van Ladoga en Onega, 250 tot 300 km. ten Noord-Oosten van Viipuri.

Een tweede offensief werd begonnen ongeveer 300 km. verder naar het Noorden, boven het Meer van Onega. De verdedigingslijnen van de Finnen ten Oosten van Medvezhegorsk aan de Noord-Westelijke hoek van het Meer werden versplinterd. Nieuwe opmarsen bedreigden ook de zeven Duitse divisies, welke in Noord-Finland zijn gelegerd als bescherming voor de ijzermijnen daar (Londen, (AP) 22.6).

**MOGELIJKE VREDESVOORWAARDEN.**

Eden deelde in het Lagerhuis mede, dat de Britse regering op 17 December 1943 werd ingelicht omtrent meningen, die tot uitdrukking zouden zijn gebracht door een gezagsdrager van de nazies over mogelijke vredesvoorwaarden, doch dat deze werden denegeerd omdat zij het kenmerk droegen van de typisch Duitse truc om wantrouwen onder de Geallieerden te zaaien. Edens korte verklaring werd gedaan in antwoord op de vraag van een lid dat vroeg welke voorstellen in die tijd ontvangen werden (Londen, (AP) 21.6).

## Het nieuws van vandaag.

De Geallieerden hebben een ultimatum aan het Duitse garnizoen van Cherbourg gesteld om zich over te geven, maar deze goede raad schijnt in de wind geslagen te zijn, zodat Omar Bradley nu begonnen is met het gevecht om de stad zelve. Het zijn voornamelijk twee grote forten, die de Fransen vroeger aanlegden, welke de voornaamste toegangsweg naar Cherbourg bewaken. Niettemin wordt elk ogenblik de val van Cherbourg verwacht en dit zou inderdaad een mooi succes zijn op de dag, dat Frankrijk vier jaren geleden aan Duitsland capituleerde.

De Russen van hun kant herdenken de Duitse inval in hun land drie jaren geleden met twee nieuwe offensieven tegen Finland: één tussen de Meren Ladoga en Onega en één boven het Meer Onega. De toestand in Finland is duister, maar men vermoedt dat de Duitsers met allerlei dreigementen werken om het vragen van vrede door de Finnen te beletten.

Moskou heeft bovendien een verklaring uitgegeven over de verliezen, die tot nu toe in de strijd van drie jaren aan de Duitsers werden toegebracht. Zo zouden 7.800.000 Duitsers en vazallen zijn gedood of gevangen en voorts 70.000 tanks, 60.000 vliegtuigen en meer dan 90.000 kanonnen van den vijand zijn vernield of veroverd.

De Geallieerde luchtmacht brengt weer met grotere regelmaat bezoeken aan Duitsland. Nadat Berlijn gisteren aangevallen werd, is het wederom aangevallen in de afgelopen nacht, hoewel de hoofdaanvallen van de Raf gericht waren op het Ruhrgebied en de Franse kust waar de Duitse emplacementen voor het lanceren van de vliegende bommen liggen.

Er wordt nog vordering gemaakt in Italië, maar het weer is er slecht en de Duitse tegenstand neemt toe. In Vaticaanstad werden aan correspondenten kunstschatten getoond, die o.a. uit de abdij van Cassino gered werden en in Duitse voertuigen naar Rome werden gebracht. En de Joegoslavische Koning Petar beschikt zich met zijn Premier in Italië voor besprekingen.

In de Stille Oceaan gaat de invasie van Saipan goed, zo seint een correspondent van de AP aan boord van een vlaggeschip. En Admiraal Nimitz meldt heden uit zijn kantoren te Pearl Harbor, dat Noordamerikaanse vliegtuigen Maandag een geslaagde aanval deden op de Japanse slagvloot tussen de Philippijnen en de Marianen. Vier of vijf Japanse schepen —waaronder een vliegdekschip— werden tot zinken gebracht en negen tot tien schepen werden beschadigd. Dit was genoeg voor de Japanners en alzo vluchtten zij.



## Na-oorlogse wederopbouw op Christelijke grondslag

**door**

**Z. H. E. Mons. Francis J. Haas, Bisschop van Grand Rapids**

**Publieke rechterlijke bedrijfsorganisatie het voornaamste middel.**

Hier volgt een vertaling van de zeer belangwekkende rede over de na-oorlogse sociale wederopbouw op Christelijke grondslag, gehouden door Zijne Hoogwaardige Excellentie Monseigneur Francis J. Haas, Bisschop van Grand Rapids ter gelegenheid van de onlangs te Chicago gehouden Katholieke Conferentie voor Industriële Vraagstukken:

**„Christus en brood".**

Voor de Christenen levert de vraag naar het doel van de na-oorlogse wederopbouw geen moeilijkheid. Het is zeer eenvoudig aan te geven. Het is tweevoudig, nl.: Christus en brood. Ik wil dit tweevoudig doel nu voor u ontleden, opdat iedereen de inhoud begrijpe.

Wij moeten vooreerst niet vergeten dat een voornaam deel van de middelen tot bereiking van dit tweevoudig doel, in het doel zelf opgesloten zitten. Denk u nu niet dat ik in mijn logica verward raak. Ik bedoel hiermede dat een belangrijk deel van de middelen het werkelijk doel is. Ik zal mij nader verklaren als wij verder komen.

Voor den Christen is het eerste object in de na-oorlogse wederopbouw de erkenning van Christus als Koning der Wereld. De Christen dient zijn gedachten naar Hem te ordenen, want slechts Hij zal een werkelijke wereldorde tot stand kunnen brengen. Wat is dan de betekenis van deze opvatting? Men moet de opvatting dat God, de Vader is van alle mensen huldigen, en dat alle mensen dóór zijn Zoon Jezus Christus broeders zijn.

Wanneer de Christen eenmaal op dit hechte standpunt staat zal hij de werkelijke betekenis van het begrip „de Waardigheid van den Mens" beter beseffen.

Het betekent dat iedereen in welk deel van de wereld hij zich ook bevinden moge, in Gods ogen gelijk is, omdat wij allen zonder uitzondering, broeders en zusters van elkaar zijn. Deze leer legt den Christen de plicht op om iedereen als zijn eigen broeder of zuster te behandelen, en niet dat hij den één moet duchten omdat deze sterker is, en den ander moet onderdrukken omdat deze zwakker is.

Dit moet voor den Christen het grote doel zijn, waarnaar hij met al zijn vermogen moet streven.

Ik kan hier nog aan toevoegen dat de noodzaak van dit eerste beginsel wel niet tegengesproken zal worden, zeker niet door degenen die beweren dat het het enige doel is dat wij moeten nastreven. Ik behoor niet tot deze laatste groep, en zal daarom overgaan tot de behandeling van het tweede doel, en zekere middelen aangegeven tot bereiking van zowel het eerste als het tweede.

Dit tweede doel noem ik „brood". Ik gebruik dit woord natuurlijk figuurlijk, en bedoel met brood alles wat nodig is voor de instandhouding van het physieke leven en de welstand van den mens. Mijn standpunt is dat deze goederen in voldoende mate geproduceerd en gedistribueerd moeten worden, zodat niemand zonder behoefte te zitten. Dus het grote totaal moet genoeg zijn om rond te kunnen komen en het moet goed verdeeld worden.

Maar men zal zeggen: „Dat is zuiver socialisme." Ik moet hierop antwoorden dat ik niet veel geef om namen. Het voornaamste is wat achter deze namen schuilt. Bovendien zal het voor velen interessant zijn te weten dat Paus Pius XI in 1931 verklaard heeft dat de economie van een land slechts dan aan haar doel beantwoordt, wanneer zij iedereen kan voorzien van de goederen welke de natuurlijke bronnen en de arbeid voortbrengen. Men kan geen andere grens stellen voor de productie van goederen (en diensten).

De gehele passage uit de encycliek „Quadragesimo Anno" luidt:

**„Eerst dan immers zal het sociaal-economisch organisme duurzaam gevestigd zijn en zijn bestemming bereiken, wanneer zowel de gemeenschap als de individuen zullen delen in al de goederen die door de schatten en de hulpmiddelen der natuur, door de techniek en door de sociale organisatie van het economisch leven kunnen worden opgebracht."** (Quadragesimo Anno § 75.)

De Heilige Vader zegt dus: gebruikt alle stoffelijke en menselijke bronnen die gij hebt, en houdt pas op, wanneer de mensen geen goederen of diensten nodig hebben.

Wij hier in de Verenigde Staten hebben dat doel dichter dan ooit tevoren in de geschiedenis bereikt in 1943.

De productie was ruim driekwart meer dan in het vorige topjaar 1929. Iedereen weet dat werkloosheid bijna niet meer bestaat in onze economie.

Nu kan men zeggen dat dit gebeurt door de drang naar zelfverdediging en door vaderlandsliefde. Velen vragen zich echter af: „als het mogelijk is gedurende oorlogstijd, waarom dan niet in vredestijd? Dit laatste eist een goed ontworpen plan en tevens dat wij enkele van onze vroegere methoden, ingeroeste theorieën prijsgeven; de toestanden verplichten ons hiertoe.

Niemand zal wel in ernst willen beweren dat de noodzaak van volledige productie en volledige verbanning van de werkloosheid niets te maken heeft met de na-oorlogse wederopbouw. Ik durf te zeggen dat zij er alles mee te maken heeft.

**Welke problemen zijn er dan?**

Ik zal enkele vanzelfsprekende problemen stilzwijgend voorbijgaan, zoals belastingen, oorlogsschuld, liquidatie van oorlogscontracten, niet omdat zij onbelangrijk zijn. Ze komen echter pas op de tweede plaats, vergeleken bij de vraagstukken die rechtstreeks de grote massa betreffen, die tenzij zij als mens behandeld wordt — ik spreek hier met de grootste huivering en bijna moet ik zeggen, met twijfel — er voor zal zorg dragen dat het niet veel verschil maakt of de andere problemen al dan niet opgelost zullen worden.

Van de andere kant is het, wanneer de mensen menselijk, rechtvaardig en Christelijk behandeld worden, zeer zeker te verwachten dat zij zullen medewerken

pen om in hun eigen belang deze vraagstukken op te lossen.

Is dit per slot van rekening niet het parool van de democratie?

En niet minder belangrijk is het parool van het Christendom, waarin elk menselijk wezen, een redelijke ziel heeft, door haar Schepper, met een vrije wil begiftigd en waarin hij onder goddelijk gebod gesteld is anderen te behandelen, zoals hij zelf graag behandeld wordt.

Laten wij het nu even hebben over de enorme taak die vóór ons ligt, nu en bij het ophouden van de vijandelijkheden, een taak waarbij het bestaan van millioenen betrokken is.

Ik zal hier het woord **recht** in de Christelijke betekenis gebruiken en het alleen hebben over dat soort recht dat iemand op zekere dingen heeft omdat hij kind Gods is.

**Rechten van terugkerende soldaten.**

Allereerst zullen zowel de terugkerende soldaten als de andere burgers het recht hebben — welk recht hun gewaarborgd moet worden — om in het productieproces een plaats te krijgen. Zij hebben, hetzij in de stad, hetzij op het platteland het recht op een beloning voor hun diensten die voldoende is om hen en hun gezin van voldoende voedsel, kleding, huisvesting en medische verzorging te voorzien. Bovendien hebben zij het recht op verzekering tegen ziekte, ongevallen, werkloosheid en ouderdom.

Onverminderd dit alles hebben zij het recht om te werken en te leven als vrije mensen, onder een stelsel dat hun stem geeft in de vaststelling van de voorwaarden, waaronder zij dagelijks moeten werken. **De positie van den mens als Christen staat hem niet toe minder dan dit te accepteren.** Als hij door overmacht gedwongen wordt om minder aan te nemen, wordt het beeld van Christus in zijn ziel misvormd en vertreden. Van de andere kant kan men de vraag stellen: „Als men aan niemand voor hem en zijn gezin het ethisch minimum zal mogen ontzeggen, kan er dan nog sprake van zijn dat er volledige en overvloedige goederenproductie moet zijn? De middelen voorgesteld om dit doel te bereiken zijn te verdelen in twee groepen, nl. die voortvloeiende uit het particulier initiatief, en die voortvloeiende uit de democratische georganiseerde maatschappij. Met „particulier initiatief” bedoel ik niet de volkomen geoorloofde actie van iederen enkeling om vooruit te komen, maar veeleer dat moderne stelsel in het kapitalisme dat men „free enterprise” noemt.

Ik wil er nog op wijzen dat het particulier initiatief in de eerste betekenis iets heel goeds is mits het maar geleid worde door de individuele eigendom en dat particulier initiatief in de tweede betekenis van modern kapitalisme. — terwijl het veel heeft dat goed is — nu dringend een drastische herziening vereist.

Ik blijf op dit punt van particulier initiatief even stilstaan, omdat wij er veel van zullen horen, van nu af tot aan de presidentsverkiezingen in November aanstaande. Dit vrij initiatief echter kan zonder hulp van overheidswege en vanwege de arbeidersorganisaties, niet volledig voorzien in de behoefte aan goederen en diensten noch onmiddelijk na de oorlog, noch op welke tijd ook in de toekomst. Ik moge volstaan met hier te zeggen dat de Regering van de Verenigde Staten gedurende 1943, 13 billioen dollar geïnvesteerd heeft in de industrie. Reeds in 1888 verscheen bij E. P. Dutton Co. een boek met de titel „Christian Economies”, door Wilfrid Richmond, Hoofd van het Trinity College te Clenalmond in Schotland. Dit boek is voor het grootste gedeelte samengesteld uit preken. De eerste preek, die gehouden werd in St. Mary's Cathedral, Edinburgh heet „Het Geweten en de Economische Politiek.” De gewijde spreker blijft stilstaan bij het probleem, en ziet het zo objectief mogelijk.

Hier volgt een korte samenvatting van de preek:

**De gevolgen van goedkope productie.**

Hij stelt zich eerst voor dat hij uitgaat om wat meubels te kopen. Hij zegt: „Met een best te begrijpen verlangen om zoveel mogelijk waar voor mijn geld te krijgen zoek ik mijn weg naar de goedkoopste winkels. Maar als ik dit doe, wat zegt mijn geweten mij dan? Ik hoop meubels. Ik weet niet wat in Edinburgh gebeurt maar ik ken een Londense buurt waar mannen wonen die bij een van de grote meubelfabrikanten werken, waar de mensen verplicht worden om vier en twintig uren aan een stuk arbeid te verrichten; en ik veronderstel dat iedereen weet dat overwerk en onderbetaling de gewone gevolgen zijn van goedkope productie.”

Hij gaat verder: „Wij kennen allen het kwaad van goedkope productie. Hoe kunnen wij nu voorkomen dat wij deze productie steunen? Dure waren kopen is een gemakkelijke, maar niet erg bevredigende oplossing, en ik geloof niet dat het moreel een betere werkwijze is dan goedkope goederen te kopen. Hoe moeten wij nu te weten komen welke de juiste prijs is, waartegen wij moeten kopen, teneinde de onderdrukking niet te steunen en de ellende niet te vermeerderen? Wij weten het niet, omdat tegen de juiste prijs kopen een nog lang niet door allen aanvaard middel is tegen de hierboven aangehaalde euvelen. Er bestaat geen moreel standpunt voor zo'n eenvoudige transactie. Maar als men een bepaald goed wenst te kopen is het meestal niet moeilijk om vast te stellen waar het goed in quaestie het goedkoopst, het best, of het duurst te krijgen is, maar het is veel moeilijker om vast te stellen waar men voor het goed de juiste prijs kan betalen.

**De juiste prijs!**

En hier komt de spreker in een denkbeeldig gesprek met iemand uit de Middeleeuwen. De spreker had den man ingeleid door te zeggen dat hij had geleefd onder het gildenstelsel.

Het doel van de plaatselijke gilden, zo zei de spreker „was om goede arbeidsvoorwaarden vast te stellen en geschoolde arbeidskrachten te krijgen. De lonen werden vastgesteld door een aangewezen autoriteit, de prijzen werden ook definitief vastgesteld, de prijs van het brood werd bijvoorbeeld vastgesteld en tevens werden de geoorloofde afwijkingen in het gewicht bij goede, minder goede en slechte oogst aangegeven.” De man uit de middeleeuwen zegt: „Wij hadden een autoriteit die die prijzen vaststelde.

Misschien was die vaststelling niet altijd even juist, maar zij was er toch maar.”

De prediker antwoordde: „Wel, wij hebben ook een autoriteit namelijk het geweten, en volgens ons is dit een betere autoriteit in deze aangelegenheden dan een uiterlijke autoriteit, maar onze autortieit **spreekt niet.**”

Het hele debat gaat dus hierover: Particulier initiatief tegenover een georganiseerde gemeenschap. Onder het eerst genoemde stelsel moeten de beslissingen overgelaten worden aan het individu. Men verwacht dat het juist en rechtvaardig zal handelen, maar het feit blijft dat het geweten van het individu als autoriteit **„niet spreekt.”**

Niets is meer waar dan de woorden van Robert Burns:

„If self the wavering balance shake
It's rarely right adjusted.”

Dit is niets anders dan de oude spreuk: „Niemand is in zijn eigen zaak een goeden rechter”, in dichderlijke vorm gegoten. Ik moet dan ook het particulier initiatief”, zonder meer verwerpen als middel tot reorganisatie in de na-oorlogse wereld. Dit wil nog niet zeggen dat ik het gilden-systeem van West-Europa in zijn geheel aanvaard, zeker niet na zijn ontwikkeling in de veertiende eeuw.

Want ook in dit systeem zijn fouten ingeslopen.

De „Hervorming van Instellingen” bedoeld in Quadragesimo Anno. Het stelsel dat ik voorsta voor elk land afzonderlijk en voor alle landen gezamenlijk die samenwerken voor de wederopbouw van de wereld is het stelsel van Industrieën en Beroepen zoals uiteengezet in de encycliek van wijlen onzen Heiligen Vader Pius Pius XI „Quadragesimo Anno.” Het doel van dit stelsel is om alle werkgevers, arbeiders, beroepsmensen — te organiseren. Deze zullen dan vertegenwoordigers uit hun onderscheidene industrieën kiezen, om over hun belangen te waken, en de vertegenwoordigers, weer bijgestaan door regerings-vertegenwoordigers, — die slechts moeten leiden en niet dicteren — zullen de eigenlijke leiding van de betreffende industrie of ambacht of beroep uitmaken. Het stelsel berust dus op een drievoudige leiding. De vertegenwoordigers zullen uit de drie groepen — werkgevers, arbeiders en regering — gekozen moeten worden. Alle werkgevers en werknemers uit de textielindustrie bijvoorbeeld, zulen dan door middel van door hen uitgekozen vertegenwoordigers en onder **leiding en voorlichting,** van de regering de lonen, arbeidsuren en prijzen in de textiel industrie vaststellen en samenwerken tot het gemeenschappelijk welzijn hiervan. Hetzelfde moet gedaan worden in de staalindustrie, de landbouw, het transportwezen en al de rest Uiteindelijk zal uit alle Industriën en Beroepen een nationaal lichaam op de hierbovenaangegeven drievoudige basis moeten worden gevormd. Dit nationaal lichaam moet dus samengesteld zijn uit vertegenwoordigers van werkgevers en werknemers van de Industriën en Beroepen — en wederom moet de regering hier als een vriend leiding geven om zoveel mogelijk het juiste evenwicht tussen de prijzen en lonen van de diverse industrieën en beroepen te handhaven. In de Verenigde Staten is dit stelsel niet slechts theorie gebleven. Het wordt met succes aangewend in verschillende industrieën, met name in die industrieën welke vallen onder de looncommissies krachtens de Fair Labor Standards Act van 1938, in de spoorwegindustrie onder de Railway Labor Act van 1936, in de landbouwindustrie onder de Agriculture Aajustment Act van 1938, en niet te vergeten onder het bewind van de National War Labor Board. In een te New York gehouden toespraak op 20 Januari 1944 heeft Willem H. Davis, Voorzitter van de War Labor Board gezegd: „Het succes dat wij met dit toezicht (nl. dat over lonen en de toezicht (nl. bereikt hebben is naar mijn mening, niet in de laatste plaats te danken aan deze twee dingen: het gemeenschappelijke doel de oorlog te winnen en het drievoudig karakter van de War Labor Board. Ik durf het ten sterkste in twijfel te trekken of wij al deze successen zouden hebben geboekt indien maar één van deze twee factoren ontbroken zou hebben.”

Ik geef dit stelsel van den Paus nu op als middel tot bereiking van het doel, maar in zekere zin is het het doel zelf. Vergeet vooral niet het drievoudig karakter van het stelsel. Het werkt door vertegenwoordigers van drie partijen: werkgevers, werknemers en regering.

De vertegenwoordiging van de werkgevers en die van de regering leveren geen moeilijkheid op, om erkend te worden. Heel anders staat het met de vertegenwoordigers van de werknemers. In de meeste landen van de wereld hebben regering en werkgevers de werknemers verhinderd zich in bonden aaneen te sluiten, met het gevolg dat de bonden zo zwak waren, dat zij óf in het geheel geen vertegenwoordigers hadden, of dat deze een niets beduidende steun hadden.

Nu kan een drievoudig samengesteld lichaam niet als zodanig werken als een van de partijen ontbreekt. In dit verband mag ik opmerken dat in de Verenigde Staten, niettegenstaande de rigoreuze toepassing van de National Labor Relations Act sedert 1935 het totaal aantal arbeiders aangesloten bij vakverenigingen minder was dan 25% van het totaal aantal arbeiders.

Willen we dus het hierbovenaangeduid systeem met succes laten werken in ons eigen land en bij de internationale betrekkingen dan moeten wij beginnen met een der drie elementen van het systeem n.l. de **arbeidersorganisaties** te versterken.

Bij katholieken, zowel werkgevers als nemers behoort er geen moeilijkheid te zijn omtrent het recht van de arbeiders om zich in bonden aan te sluiten zoals zij dit zelf verkiezen. In 1891 noemde Paus Leo XIII dit recht een natuurlijk recht, dit betekent dat de mens het geniet, omdat hij mens is. In 1931 bevestigde Paus Pius XI deze leer en gebruikte ze als hoeksteen voor zijn stelsel van Industrieën en Beroepen. Hieruit volgt dat katholieke werkgevers dit recht van de arbeiders niet kunnen ontkennen, zonder de katholieke beginselen geweld aan te doen. Het is dus de plicht van den katholieken werkgever niet alleen om zich van alle inmenging bij de organisatie van de arbeiders te weerhouden, maar om ook positief aan deze bonden mee te werken, door wanneer zij dit wensen met hun vertegenwoordigers in onderhandeling te treden.

Door dit te doen zullen zij hun eigen land en de wereld dichter bij de Christelijke rechtvaardigheid brengen.

**Verplichtingen der arbeiders.**

Het spreekt vanzelf dat hiertegenover ook verplichtingen rusten op de arbeiders. Doordat zij het recht hebben om zich te organiseren en gezamenlijk te onderhandelen, zijn zij ook verplicht tot getrouwe nakoming van de overeenkomsten die de door hen gekozen vertegenwoordigers in hun naam aangaan, en ook de rechten van hun werkgevers en het publiek in het algemeen te eerbiedigen.

Zeggen en doen is twee, vooral in de na-oorlogse wederopbouw. De lijst van na-oorlogse noden is overweldigend: voeding, transport, geldwezen, hygiëne en nog zoveel andere onderwerpen zullen onmiddelijk voorziening eisen.

In een lang artikel in „Economic Review” van December 1943 wijst Prof. John D. Black van de Harvard Universiteit als een van de meest dringende naoorlogse problemen aan het internationaal voedselprobleem. Hij zegt dat drievierde gedeelte van de bevolking van Azië en de tropen en een vierde van de bevolking van de Verenigde Staten in onvoldoende mate de nodige voedingstoffen krijgen voor het in stand houden van de gezondheid. Hij maakt de te Hot Springs, Virginia in Mei 1943 gehouden Voedsel-Conferente het verwijt dat zij te weinig „handelen” op haar program had staan.

„En voedsel in hongerige magen krijgen gedurende de tien komende jaren is een werk waarbij gehandeld moet worden.”

Er moet voorzeker gehandeld worden.

Wie zullen moeten handelen? En wat voor gedragslijn zullen zij moeten volgen? Volgens mijn mening moeten zij zich schoeien op dezelfde basis als de International Labour Office. De ILO heeft, als een orgaan, samengesteld uit vertegenwoordigers van **de drie grote groepen — werkgevers**, regering en werknemers — ofschoon zij zeer beperkte volmachten had een prachtig succes weten te boeken.

Op dezelfde wijze zullen de bevrijde en de vrije landen de taak van de na-oorlogse wederopbouw aan een organisatie van deze drie groepen moeten toevertrouwen.

Alleen op zo'n wijze zal er orde in de chaos geschapen kunnen worden.

Als zij zich aan hun taak zetten, met de leer van Christus voor ogen, dan kan men er zeker van zijn dat zij er in zullen slagen om de vrede en de orde van Christus te brengen aan de door de oorlog uit elkaar gescheurde wereld.

# ONS KONINKRIJK.

## KLEDINGSTUKKEN VOOR NEDERLAND.

50.000 Kledingstukken liggen te New York gereed om zo snel mogelijk naar het Nederlandse Rode Kruis te Londen verzonden te worden. Baron van Haringxma thoe Sloten heeft onmiddellijk na het bekend worden der invasie geseind naar New York, waar direct de nodige maatregelen werden getroffen. De kledingstukken bestaan uit wollen kleren, kinder- en zuigelingenkleding, ondergoed, sokken, pyama's enz., en zijn verpakt in 160 kisten.

## DUITSERS VERLATEN NEDERLAND.

Honderden Duitse vrouwen en kinderen, die naar Nederland waren gekomen om daar een onderkomen te vinden, twee maanden geleden, zijn na het bekend worden van de invasie uit Groningen vertrokken. Aan de Duitse grens te Nieuwe Schans werden de vluchtelingen tegengehouden en mochten de grens niet passeren, omdat zij geen toelating hadden gevraagd vooraleer uit Groningen te vertrekken. Zij hebben de gehele nacht op het station doorgebracht voor zij in hun vaderland toegelaten werden.

## DE ONBETROUWBARE LANDWACHT.

Toen op 6 Juni jl., na de landing der Geallieerden, het invasie-sein in **Nederland werd gegeven**, bleek hoe onbetrouwbaar de Landwacht is. „Social Demokraten” schrijft, dat slechts 15% van de manschappen zich meldden in de kazernes. De Duitsers hebben ook dezen naar huis gezonden, omdat zij **wel bemerkten**, dat zij niet op de manschappen konden rekenen. Zelfs vele officieren van het corps zijn niet komen opdagen (Aneta).

## KIEK SEINT.

De Aneta-correspondent Robert Kiek seint uit een Engelse basis voor bombardementstoestellen:

„Ik kom juist terug van een grote aanval van bommenwerpers der Raf, die tenminste één grote Duitse basis in Frankrijk van de kaart heeft geveegd. Het was een der bases van waar de Duitsers hun robottoestoellen op Engeland afsturen. Toen wij terugkeerden, kwamen wij bijna recht tegenover een vlucht van deze „vliegende bommen”, die **van een andere** basis opgestegen waren en wij juichten toen **wij er drie in enkele** minuten door de luchtafweer zagen neerhalen. Ons doel was ongeveer 250 bij 300 meter groot en na de aanval bleef er niet veel meer over dan puin; het was gelegen nabij Doullens. De Nederlandse vlieger Gerrit Overgauw uit Den Haag **was de eerste**, die bommen op het **aangewezen punt liet neervallen. Toen de eerste** serie bommen **uit zijn** Lancaster, die de aanval **leidde**, werd losgelaten op **het doel**, vierde hij zijn verjaardag op enkele honderden meters boven de begane grond. Ik maakte de vlucht mede met een door een Nederlander bestuurde Lancaster „Q” voor Queen, die voorzien is van een Nederlandse Leeuw, een Canadees ahorn-blad, een Engelse roos en een Schotse distel om de cosmopolitische samenstelling **der bemanning aan te** geven.

De aanval opende een nieuw offensief van zware Britse bommenwerpers tegen het nieuwe Duitse wapen. De Vice-Maarschalk van de Britse luchtmacht wees de bemanning der bommenwerpers op de noodzakelijkheid eerst deze taak tot een goed eind te brengen. „Natuurlijk”, zeide hij, „kunnen wij de oorlog niet winnen met defensieve bombardementen, maar zoveel te spoediger wij deze doelen van de kaart verwijderen, des te sneller kan weer begonnen worden met de werkelijke offensieve operaties in Duitsland.”

Wij vertrokken met de wetenschap, dat de weersomstandigheden bombardementen van grote hoogte noodzakelijk maakten. Het was de achttiende grote vlucht van Luitenant Overgauw, die al aanvallen op München en Schweinfurt heeft verricht en ook een groot aandeel had in de voorbereidende aanvallen tot de invasie. Hij waarschuwde ons, dat wij een sterk afweervuur konden verwachten en aanvallen van nachtjagers. Deze vrees werd niet bewaarheid.

Toen wij over de Franse kust vlogen was er slechts lichte luchtafweer en enkele nachtjagers doken op, maar onze schutters joegen hen op de vlucht. Op volmaakte wijze konden wij onze bommen op het doel werpen, hierbij werd onze taak vergemakkelijkt door de padvinders van de Raf, die het doel duidelijk hadden aangegeven, zodat het zelf door de wolken heen te zien was. De achter ons komende bommenwerpers gooiden hun bommenlast uit met behulp der speciale instrumenten. Kort nadat wij onze bommen hadden uitgeworpen begon de staart-schutter hoera te roepen. Hij had een reeks ontploffingen gezien, die nog duidelijk op onze grote hoogte en ondanks de bewolkingen waar te nemen waren. Het was een van de rustigste bombardementen, **die** de bemanning al had medegemaakt.

Toen wij op de terugweg waren, hadden wij het eerste opwindende avontuur. Wij zagen duidelijk tegen de donkere hemel afgetekend een vlucht vliegerloze vliegtuigen, **die recht vooruit vlogen** naar hun doel met de gemiddelde snelheid van een zware bommenwerper. Een er van vloog een kilometer of twee van ons verwijderd aan stuurboord en bleef op **gelijke** hoogte van de Britse kust af tot het neerstortte”.

## CURAÇAOSE SPREEKWOORDEN.

31 — Een hond kwispelt met zijn staart niet voor u, maar voor het stuk brood.

32 — Het water van de rivier loopt uit in de zee.

33 — Maak een dam en wacht op regen.

34 — Onkruid groeit op zonder te planten.

35 — Veel schuim, weinig chocola.

36 — Zelfs ijzer vergaat, laat staan de mens.

37 — Beter dat het kind huilt, dan dat zijn moeder huilt.

38 — De zon die vroeg opgaat, gaat ook vroeg onder.

39 — Een goed geweten is het beste kussen.

40 — Wie alleen maar aas vangt, verliest de tijd om te vissen.

41 — Een slechte vriend is een rotte vrucht.

42 — De klok roept alle mensen naar de kerk, maar blijft er zelf buiten.

43 — Spreek geen kwaad van het jaar, voordat het voorbij is.

44 — Straks is nu.

45 — Dat een koe niet kan praten, is niet bij gebrek aan een tong.

# Bij Santa Rosa is het groen.

Zelfs de buurt van Santa Rosa is thans groen. Anders doet de gebarsten grond eerder aan de vlakte van Jericho denken, en ook al bloeien de rozen van Saron er nog niet, het prille groen heeft gevochten tegen de dorheid van de bodem en...... gewonnen. Er heeft bloed gevloeid, zal men denken, want als contrast tegen het jeugdige groen is het doffe bruin van de bodem verkeerd in het felste rood-bruin, dat men zich maar denken kan. De zon doet er het hare aan toe om deze contrasten onderling nog feller tegen elkander te doen afsteken.

Ginds ligt de Ronde Klip, die er als een zomerse vrouw uitziet. De nieuwe hoed is groen en de kibra-hacha die er als ornament eerst opgezet werd, is er al even spoedig weer van verdwenen. Haar flanken zijn glad geschuurd door de regen en de blinkende rots flikkert in de zon als de transen van het landhuis Brievengat een eindje naar links. Vervallen, triest is deze woning, die naar het schijnt in beheer is bij de C.P.I.M. Veel doet Curaçao niet voor zijn monumenten. Het leger van straathonden wordt in stand gehouden en de zwerende katten mogen niet worden afgemaakt, maar van de grote kolonistenwoningen zal men eens spreken als van vergane glorie. Dat zal men doen als net te laat is, als er geen geld meer is.

Als een blank fort ligt de verheven fraterburcht daar. Zware beren stutten de muren, die na de regen nog witter zijn dan anders. Het is een felle tegenstelling tot de oude villa's, want het is een der best onderhouden gebouwen van ons eiland. „Is het niet een Monte Cassino", riep een van Curaçao's notabele landskinderen uit, die hier aan het speletoeren was met zijn auto. De oprijlaan gaat zigzag tot voor de poort, waar een standbeeld van den huispatroon boven prijkt. Het is het hoofdkwartier van een groep mensen, die in hun jonge jaren zich hebben overgegeven aan de eenvoud van het kloosterleven om op de Curaçaose eilanden het onderwijs te brengen. Hoe velen het er geweest zijn? Wij weten het niet, maar wat Curaçao aan hen te danken heeft wordt met de dag duidelijker, hoe langer men op Curaçao verblijft. Zullen ze na de oorlog nieuwe krachten krijgen? Het staat te bezien, want uit de berichten uit het moederland is nog onlangs gebleken, dat er nu al een hevig tekort aan onderwijzend personeel bestaat. Dat kon ook niet anders.

De instellingen, waar ze geteeld werden, zijn aan gruis geslagen en van degenen die er waren zijn velen in oorlogsfabrieken te werk gesteld om de jeugd, de toekomst van ons land en volk, welke zij opvoedde thans te vernielen. En wat kon er uit de jeugd groeien, die de regelmaat en gezond huiselijk leven, zo nodig voor den lateren kloosterling-onderwijzer, ontbeert. Curaçao mag dankbaar zijn voor wat het heeft. Pas is hier opgericht een Steunfonds voor Katholiek Nederland, dat wel meer dan een buitengewone belangstelling verdient, omdat het ook zal bijdragen om de teelt van nieuwe fraters in de beslotenheid hunner huizen weer mogelijk te maken.

Want al staat het Curaçaose Monte Cassino dan nog overeind, wat zal men aanvangen, als het straks verlaten wordt en een desolate boel wordt zoals zovele oude huizen hier? Want van dáárnit bloeide ons Curaçaose leven op; dáár werden de grondslagen gelegd waardoor Curaçao uitmuntte boven de eilanden onzer omgeving; daar vond de jeugd die voor een zo groot deel het normale huiselijke leven mist, vrienden die helpen wilden en konden omdat ze wisten waar altijd hulp te vinden is; daar leerde zij tucht naast spel en kennis naast gebed.

Het met anders een modderbeweging hier in de buurt. De wegen zijn bijkans onbegaanbaar geworden als gevolg van de regen. Met het kostbare, zoete en gezonde regenwater is een deel van Curaçao naar zee gespoeld. Maar de distels bloeien. Vettige bloemen temidden van zilverende grijze steekbladen. En de cactussen bloeien. Rode en le doppen temidden van leventje speldenkussens, waar de spelden echter geen knoppen hebben.

De hagedissen springen rond en — kijk een leguaan rent hard weg. Die zie je niet vaak. Wat rhiet me dat Steunfonds voor Katholiek Nederland weer door het hoofd, omdat thans de andere kant van de fraterburcht te zien is. En daar de kerk van Santa Rosa en ginds van Montagne en daar tussen in Huize Don Bosco, dat men beter in het meervoud kon zetten, want het is een klein dorp geworden.

Naast de Kerken de Zusterscholen, het is alles gebouwd met het geld van Katholiek Nederland, bevolkt door mannen en vrouwen uit Katholiek Nederland — wat zal er van worden? Wat kan Curaçao doen om het Katholieke Nederland te herbouwen?

De Secretaris van Marine James Forrestal zeide, dat er nog „geen definitieve inlichtingen" zijn over de verwachte zeeslag, doch er zijn wel tekenen, dat de Noordamerikaanse strijdkrachten „erin geslaagd zijn gisteren contact te maken met de gehele of een gedeelte van de Japanse vloot".

De Secretaris zeide, dat de Japanse vloot „gedurende de laatste dagen verschillende malen werd gezien op 800 tot 1300 kilometer ten Westen van het eiland Saipan (Washington, (AP) 21.6).

### RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

„Op 21 Juni leverden onze troepen offensieve gevechten ten Noorden van het Meer Onega waarbij zij de vijandelijke defensies doorbraken ten Oosten van de stad Medvezjegorsk. Tussen de meren Onega en Ladoga braken onze troepen de vijandelijke weerstand aan de Zuidelijke oever van de rivier de Svir bij de hervatting van hun offensief en veroverden zij meer dan 200 plaatsen waaronder Voznesenye, districtscentrum van het Leningrad-gebied.

Onze troepen hebben een belangrijk Fins bruggehoofd op de Zuidelijke oever van de Svir opgeruimd. Zij doorbraken de vijandelijke defensies en vestigden een bruggehoofd op de Noordelijke oever van de Svir.

Op de Karelische landengte vervolgen onze troepen hun offensief en baanden zij zich een weg in meer dan 50 plaatsen. Er vonden geen veranderingen plaats aan andere fronten. Op 20 Juni werden aan alle fronten 24 vijandelijke vliegtuigen neergeschoten in luchtgevechten of door het afweervuur" (Moskou, (AP) 21.6).

### TAYLOR BIJ DEN PAUS.

Myron Taylor, Roosevelts persoonlijke Gezant bij het Vaticaan heeft een privé-onderhoud gehad met Zijne Heiligheid den Paus en bezocht ook Zijne Eminentie Luigi Cardinaal Maglione, den Pauselijken Staatssecretaris. De Noordamerikaanse Gezant bevond zich in de Pauselijke vertrekken tegelijk met Ken Harada, Japansen Ambassadeur bij het Vaticaan. De twee ontmoetten elkaar echter niet (Vaticaanstad, (AP) 21.6).

### KUNSTSCHATTEN GERED.

Autoriteiten van het Vaticaan hebben aan correspondenten enkele kunstschatten, manuscripten en boeken uit de abdij van Cassino en andere plaatsen getoond, die in de bibliotheek van het Vaticaan werden opgeslagen voor de duur van de oorlog. De schatten van Cassino werden naar Rome gebracht in Duitse legervoertuigen en aan de autoriteiten van het Vaticaan overgedragen in Januari te Castel Sanangelo in de Vaticaanse stad. Andere kostbare bezittingen, die zich thans in het Vaticaan bevinden zijn: de bibliotheek van Cardinaal Stuart die van het seminarie te Frascati werden gehaald, 76 kisten met manuscripten en boeken van de Braziliaanse abdij te Grottaferrata en heilige vaten van vele kerken in de gevechtsgebieden alsook zeldzame boeken en kunstvoorwerpen uit publieke musea en bibliotheken, die aan de zorgen van het Vaticaan werden toevertrouwd door de Italiaanse regering. (Vaticaanstad, (AP) 21.6).

### COMMISSARIS VOOR ROME

Kolonel Poletti heeft de post aanvaard als Commissaris van de Geallieerde militaire regering voor het gebied van Rome. Hij volgt Kolonel Norman Fische op, die deze post tijdelijk aanvaardde. Poletti was eerst Commissaris voor Sicilië en nam vervolgens de administratie in Napels op zich waar hij belangrijke maatregelen nam om de stad weer tot de normale toestand terug te brengen. Poletti is van Italiaanse afkomst en spreekt dan ook vloeiend Italiaans (Rome, (AP) 21.6).

# De Slag om Cherbourg

Door

**WES GALLAGHER.**

Van huis tot huis wordt gevochten door de voetknechten van het Noordamerikaanse leger. Het gaat erom Cherbourg te krijgen. In vlotte opmarsen in het Oosten en Westen van het schiereiland dreigden de nazie-strijdmachten in drie afzonderlijke sectoren te snijden. Het Geallieerde Hoofdcommando zeide niets te weten van een Noordamerikaans ultimatum, dat door middel van een veldradio aan Cherbourg zou zijn gesteld en volgens hetwelk het garnizoen zich vóór 7 uur v.m. Greenwichtijd vanmorgen zou hebben moeten overgeven. Volgens het Londense blad „Daily Sketch" zou dit blad het gisteren hebben opgevangen. Het zeide, dat als er al zulk een ultimatum gesteld was het afgewezen was en Generaal Omar N. Bradley dus de eindaanval had gelast. Volgens het Geallieerde Hoofdcommando is het evenwel niet onmogelijk, dat de commandant te velde persoonlijk zulk een ultimatum op eigen gezag gesteld had.

Verder is er van de slag op het schiereiland Cotentin feitelijk niet zo heel veel te melden. Patrouilleringen worden gemeld uit de Brits-Canadese sector, men hoort van vijandelijk zwaar geschut en mortiervuur spreken in de omgeving van Tilly-sur-Seulles. Fantastisch zware Franse vesten op ongeveer 12 km. van de kust blijken enorme hinderpalen te zijn voor troepen, die Cherbourg willen naderen. Het weder noopte de lossingswerken van oorlogsmaterialen gisteren uit te stellen, maar vanmorgen schijnt het iets beter te zijn geworden. Grotere luchtvloten van bombardementsvliegtuigen zetten koers in de richting van Frankrijk hoewel de wolken toch dreigen samen te pakken.

Het is mogelijk, maar ik heb er geen bevestiging van, dat het vliegveld ten Noorden van de haven van Cherbourg binnen bereik is en mogelijk zelfs al is genomen. Als het zo is, dan is dit het eerste vliegveld van behoorlijke afmetingen, dat door de Geallieerden hier is genomen. Middelzware bommenwerpers kunnen er dalen en stijgen.

Over het algemeen blijft de slag om Cherbourg nog verward. Noordamerikaanse troepen zwermen overal rond en zijn dikwerf handgemeen met de Duitsers in de voorsteden en mogelijk al in de stad zelf ook. De hoofdaanvallen blijven evenwel erop gericht om de weerstand in de vesten te Octeville en Montague de Roule te breken.

Aan de linkerzijde van de stad zijn de Noordamerikaanse infanteristen op ongeveer 5 km. van de zee in de buurt van St. Croix Hague, ongeveer 10 km. van Cherbourg. Dit plaatsje ligt aan de weg naar de Kaap de la Hague. Het riviertje Saire heeft men bereikt bij het dorp Le Theil, minder dan 8 km. ten Oosten en een weinig ten Zuiden van Cherbourg. In het midden van het front heeft men aanzienlijke terreinwinst gemaakt langs de weg van Valognes. Het communiqué noemt het ook een „mooie voortgang". Langs het gehele front is men 4 tot 6 km. vooruit gekomen.

Geallieerde deskundigen vlogen over het schiereiland om een onderzoek in te stellen naar de bases voor vliegende bommen. Zoals ik al zeide, hebben de Noordamerikaanse troepen deze practisch geheel intact genomen, maar het hoofdcommando zeide, dat er geen aanwijzingen zijn, dat de Duitsers deze tegen Engeland gebruikt hebben. Men vermoedt, dat de vijand geen tijd gehad heeft om de lanceer-terreinen van deze vliegende bommen nog op tijd gereed te krijgen om ze voor krijgsverrichtingen te gebruiken (Geallieerd Hoofdkwartier, (AP) 22.6).

### ERKENNING DE GAULLE VOORZIEN.

De Londense „Star" voorspelde, dat na de verovering van Cherbourg de Verenigde Staten en Groot Britannië De Gaulle's organisatie zullen erkennen als de voorlopige regering van Frankrijk.

Het blad zeide, dat Washington onder de indruk gekomen is van de ontvangst welke De Gaulle ten deel viel bij zijn bezoek van enkele dagen aan Frankrijk".

Voorts: „Het contact tussen de Noordamerikaanse troepen en de Franse inwoners van het bevrijde gebied rondom het strandhoofd in Normandië heeft ook laten zien hoe sterk het volk gehecht is aan De Gaulle en zijn medewerkers in Noord-Afrika" (Londen, (AP) 21.6).

### 78 TANKS.

Een bericht uit de vooruitgeschoven commandopost van Eisenhower zeide, dat tot nu toe in de strijd op het strandhoofd in Frankrijk de Geallieerden 78 Duitse tanks vernield hebben, waaronder 27 Tijgers en 18 Panters. Nog vele andere werden buiten gevecht gesteld (Geallieerd Hoofdkwartier, (AP) 21.6).

### BANKET IN TSJUNGKING.

Spencer Moosa seint uit Tsjungking:

Tsjang Kai Sjek drong aan op een algemene systeem van collectieve veiligheid indien nodig gesteund door een afdoende internationale strijdmacht, bij een schitterend banket dat door hem en Mevrouw Tsjang werd aangericht ter ere van den Vice President der Verenigde Staten Henry A. Wallace.

Den bezoekenden Noordamerikaan verzekerend, dat China in goede nabuurschap en vrede wenst te leven met alle naties zeide de Generalismo: „Wij waarderen de integriteit en onafhankelijkheid van elke natie. Wij hebben geen dromen van overheersing. Wij hebben geen territoriale ambities."

Hij zeide voorts, dat de Chinezen geloven in een toenemende samenwerking met andere landen in quaesties van economische, financiële, culturele en politieke aard" „en in de ontwikkeling van onze nijverheid en onze ontzaggelijke natuurlijke hulpbronnen. Wij zullen buitenlandse beleggingen en buitenlandse technici verwelkomen".

In afwachting van de invoering van een collectieve veiligheid, welke volgens hem niet kan worden tot stand gebracht alvorens de militaire macht van de gezamenlijke vijanden geheel vernietigd is, zeide Tsjang, dat de Verenigde Staten, het Britse Gemenebest, de Sovjet Unie en China „de verantwoordelijkheid op zich moeten nemen om een internationale vrede te handhaven".

Hij vroeg aan Wallace de boodschap aan Roosevelt, het Congres en het volk mee te nemen, dat het volk van China een diepe waardering heeft voor de morele en materiële steun van de Verenigde Staten en China en dat China even vastberaden is als de Verenigde Staten in het vernielen der machten van agressie, het vestigen van een duurzame wereldvrede en het bevorderen van de welvaart der mensheid.

Het banket in de Presidentsvilla volgde op een rondrit ter gelegenheid waarvan Wallace „jong China" ontmoette en zich tussen de juichende Chinese studenten begaf wien hij ried „te werken voor de dag wanneer alle inwoners van China kunnen lezen en schrijven".

In antwoord op de rede van Tsjang Kai Sjek zeide Wallace, dat er goede reden is om te hopen, dat het achtste jaar van China's verzet tegen de Japanners — welk jaar op 7 Juli begint — „het laatste jaar van de Japanse agressie in China, in Azië en in de Stille Oceaan zal zijn".

Als de drie voornaamste dingen voor het behoud van de vrede in Oost-Azië en de Stille Oceaan noemde hij: de demilitarisatie van Japan, een verstandhouding en samenwerking tussen de landen van de Stille Oceaan en eigen regering voor de volken van Azië (Tsjungking, (AP) 21.6).

### VOOR EEN GEZAMENLIJKE ACTIE TEGEN JAPAN.

Admiraal Ernest J. King maakte bekend, dat sinds lang plannen overwogen worden voor een nauwe samenwerking tussen Groot Britannië en de Verenigde Staten in de oorlog tegen Japan wanneer het mogelijk is de kracht van Europa naar de Stille Oceaan over te schakelen.

Hij zeide, dat besprekingen hierover met de Britten gehouden worden toen hij, Generaal George Marshall en Generaal Henry Arnold een bezoek aan Engeland brachten. „Wij bespraken in zeer grote lijnen het plan voor een algehele coördinatie in de oorlog tegen Japan wanneer de Britten vrij zullen zijn, om steun te verlenen in dat deel van de wereld (Washington, (AP) 21.6).



## Bekendmaking aan H.H. Heeren Handelaren.

Bij Beschikking no. 1842 ddo. 17 dezer werd door het hoofd van het Bureau- voor Sociale- en Economische Zaken bepaald, dat de Beschikking van den 3den Juni 1945 no. 1700, betreffende maximumprijzen voor WHISKY en SIGARETTEN wordt aangevuld als volgt:

**C. Voor den groothandel op het eiland Curaçao:**

WHISKY bij verkoop, bestemd voor wederverkoop, den kostprijs per flesch, vermeerderd met een winstmarge van 23%

bij verkoop, bestemd voor scheepsleverantie, den kostprijs zonder invoerrechten en accijnzen per flesch, vermeerderd met een winstmarge van 23%.

SIGARETTEN (Amerikaansche import) bij verkoop bestemd voor scheepsleveranties, den kostprijs zonder invoerrechten of accijnzen per doos of kist van 10.000 of 20.000 stuks, vermeerderd met een winstmarge van 23%.

Te bepalen, dat deze beschikking in werking treedt op den dag na dien harer bekendmaking in de plaatselijke bladen en in de Curaçaosche Courant zal worden gepubliceerd.

Het Hoofd voornoemd,
w.g. J. H. v. Boven.

Noord-Oosten van Foligno nadert Camerino en Nocero Umbra. Het vijfde leger bevindt zich thans op 25 kilometer ten Noorden van Grosseto aan de Westkust.

— **Officieel** wordt bekend gemaakt, dat Noordamerikaanse bommenwerpers en hun escorterende Mustang gevechtsvliegtuigen gisteren na de aanval op Duitsland doorvlogen naar Russische bases.

— **Gisteravond** vielen Lancasters en Halifaxes van de Raf met escorte van gevechtsvliegtuigen de installaties voor de vliegende bommen in Noord-Frankrijk aan. In de nacht deden Lancasters een hevige aanval op doelen in het Rhurgebied en het Rijnland. Mosquito's vielen Berlijn aan en er werden mijnen gelegd in vijandelijke wateren. 46 Bommenwerpers worden vermist.

— **Mountbattens** communiqué meldt, dat de Britse pogingen om de laatste Japanners te verdrijven van de weg tussen Kohima en Imphal sneller gaan dan verwacht werd.

— **Het Zweedse** blad „Aftonbladet" zeide, dat de Russen aangeboden hebben de strijd tegen Finland te staken, indien de Finnen de grenzen van 1940 aanvaarden en het Rode leger het recht geven tijdelijk door Finland te trekken en zekere vliegvelden en bases af te staan op de Aalandeilanden voor bepaalde tijd.

# Buitenland.

### JAPANSE VLOOT LIJDT VERLIEZEN.

De Noordamerikaanse marine maakte bekend, dat de Noordamerikaanse vijfde vloot vier en mogelijk vijf Japanse schepen tot zinken gebracht heeft en negen of tien beschadigde in een verrassende aanval tussen de Philippijnen en de Marianen op Maandag.

Admiraal Chester Nimiitz, Opperbevelhebber van de Noordamerikaanse vloot in de Stille Oceaan zeide, dat vliegtuigen van Noordamerikaanse vliegdekschepen en een Japans vliegdekschip, drie tankers en mogelijk een torpedojager in de grond boorden. De Noordamerikaanse strijdkrachten stonden onder bevel van Vice Admiraal Marc Mitscher en leden geen verliezen aan schepen.

Slechts gingen 49 vliegtuigen verloren, waarvan vele gedwongen werden bij het donker worden in het water te landen. De strijd eindigde tegen de avond toen de Japanners de vlucht namen. Er is geen aanwijzing, dat de slag hervat werd. Admiraal Nimitz maakte ook bekend, dat 353 vijandelijke vliegtuigen neergeschoten werden in de vruchteloze poging der Japanners op Zondag om de strijdmacht van Admiraal Mitscher aan te vallen.

Twee Noordamerikaanse vliegdekschepen en een slagschip liepen schade op aan de bovenbouw en 21 vliegtuigen gingen in het gevecht verloren. (Pearl Harbor, (AP) 22.6).

### WAT NOORD-AMERIKAANSE MARINE-MANNEN ZEGGEN.

Admiraal Ernest J. King, Opperbevelhebber van de Noordamerikaanse vloot, uitte zijn vertrouwen in de uitslag van de verwachte zeeslag in het Westelijk deel van de Stille Oceaan. „Hoe eerder de Japanse vloot vecht des te meer zullen wij tevreden zijn." zeide hij.

## Laatste Nieuws.

— **Het Sovjet-Informatiebureau** heeft bekend gemaakt, dat in de drie jaren oorlog met Duitsland meer dan 7.800.000 Duitsers werden gedood of gevangen genomen. In dezelfde periode verloren de Russen 5.300.000 man aan doden, vermisten en gevangenen. De Duitsers verloren verder 70.000 tanks, 60.000 vliegtuigen, meer dan 90.000 stukken geschut, terwijl de Russische verliezen bedroegen: 49.000 tanks, 30.128 vliegtuigen en 48.000 kanonnen.

— **Het Poolse** telegraafagentschap zeide, dat 5000 Russische krijgsgevangenen door de Duitsers werden doodgeschoten te Koneiczow nabij Jaroslow. De lijken werden verbrand.

— **De Geallieerde** troepen in Italië hebben in hun opmars langs de Adriatische kust Fermo bereikt op 25 kilometer ten Zuid-Westen van Macerata, doch het weer belette een aanval op grote schaal. Het achtste leger ten

## CURAÇAO.

### INNOCENTIUS V.

Heden herdenkt Zijne Hoogwaardige Excellentie Mons. Petrus Innocentius Verriet O.P. Zijn naamdag. Zijne Hoogwaardige Excellentie ontleent Haar kloosternaam aan Innocentius V, die als Paus biezonder ijverde voor de vrede onder de toenmaals strijdende volken.

Moge het katholieke volk heden zijn Herder in het gebed gedenken.

### MUSEUM ST. THOMAS-COLLEGE.

In het museum van het Sint Thomascollege, afdeling Geologie, zijn sedert kort aanwezig handstukken van de volgende gesteenten:

a) Zwavelerts van de grootste zwavelmijn op Saba.

b) Mangaan erts van de open afgraving Experiment op Sint Maarten.

c) Tras van de zg. puimsteenmijn van White Wall op Sint Eustatius.

d) Zwart ijzerhoudend zand van de baai van Sint Eustatius, hetwelk aldaar als schuurzand wordt gebruikt en het gesteente waarvan de zwarte substantie afkomstig is.

Door tussenkomst van het Sint Thomascollege, dat voor iedereen gratis toegankelijk is, kunnen nadere gegevens over de vindplaatsen worden verkregen.

### VERENIGINGSNIEUWS.

De oefenwedstrijd van de Katholieke Sport Centrale, die aanstaande Zondag gespeeld zou worden tegen het elftal Colombia gaat niet door.

# De Lenin Bibliotheek.

Er is de laatste tijd veel te doen geweest over het graanveem-cultuurcentrum, dat thans als mooie instelling maar als een lelijk bouwwerk op een van de meest ongunstige plekken van de stad gaat verrijzen. Een van de ondernemingen, die daarin gehuisvest zullen worden, is de Openbare Leeszaal, waarover een ieder zich slechts verbaast hoe pover een landsboekerij kan zijn.

Enige tijd geleden hebben wij een artikel gepubliceerd over de boekerij van het Nederlandse Inlichtingenkantoor te New York (Dagblad Amigoe di Curaçao 24 April 1944), welke vooral door giften en leningen bijeenkwam. Reeds vroeger is er op gewezen, hoe nuttig het zou zijn alle uitgevers te verplichten een aantal exemplaren van al hun uitgaven gratis ter beschikking van de voornaamste bibliotheken in de staatsdelen te stellen. Een soortgelijke maatregel bestaat in de Sovjet-Unie — van welke wij in practisch-organisatorisch opzicht nog veel kunnen leren — ten bate van de Lenin-Bibliotheek, die ontstaan uit een onder het tsarisme bestaande boekerij, die in 1917 1.200.000 delen telde en die thans met ongeveer 9 millioen delen de grootste bibliotheek ter wereld is. Als cultuurcentrum betekent zulk een bibliotheek ontzettend veel, meer dan men op Curaçao kan bevroeden.

De Lenin Staatsbibliotheek van de Sovjet-Unie heeft voor de Sovjet-Unie dezelfde betekenis als de Bibliotheek van het „British Museum" voor Engeland en de Congres Bibliotheek voor de Verenigde Staten. Zij is tegelijkertijd de nationale schatkamer van boeken, de Centrale Bibliotheek van de Sovjet-Unie en een wetenschappelijke hulpinstelling: zij werkt actief mede aan de ontwikkeling van de wetenschap, de techniek en de kunst en versterkt zodoende de nationale defensie.

De Lenin Bibliotheek stelt haar boeken ter beschikking van de Regering, van wetenschappelijke instellingen, industriële ondernemingen en duizenden lezers van de meest uitgebreide soort.

In deze oorlogsjaren, evenals in vredestijd worden de leesvertrekken van de Bibliotheek bezocht door professoren, ingenieurs, artsen, onderwijzers, generaals, officieren, schrijvers — allen mensen, die antwoorden zoeken op practische vragen en die zodoende hun kennis daar kunnen vermeerderen en de wetenschap inschakelen in de strijd tegen den vijand.

In November 1943 werden de leesvertrekken van de Bibliotheek bezocht door 54.530 lezers, aan wie 255.000 boeken werden uitgeleend, bijna evenveel als in de laatste vooroorlogse maanden. In November 1942 bezochten 20.800 mensen de Bibliotheek, terwijl in November 1941, toen het front Moskou bereikte dit aantal terugviel tot 2.069. Maar zelfs in deze moeilijke tijd toen de Duitse invallers de hoofdstad naderden, was de Lenin Bibliotheek open voor de lezers. Zij stopte het werk, dat zij ononderbroken 81 jaar lang had gedaan voor geen enkel uur.

De Lenin Bibliotheek is de jongste van alle nationale bibliotheken, ofschoon zij één van de eerste plaatsen inneemt wat betreft haar aantal boeken en de omvang van haar werk. De Bibliotheek van het „British Museum" zal in 1953 haar 200e verjaardag vieren. De Congres-bibliotheek van de Verenigde Staten werd in 1800 opgericht.

De „Openbare Bibliotheek van de Musea van Moskou en Rumyantsev" — thans de „Lenin Bibliotheek" — werd in 1862 opgericht als de „Centrale Openbare Bibliotheek van Moskou". In het tijdperk voor de revolutie breidde de bibliotheek haar aantal boeken uit met Russische publicaties, die zij, volgens de wet gratis ontving, en met talrijke particuliere giften. In 1917 was het aantal van 100.000 waarmede de bibliotheek begonnen was, gegroeid tot 1.200.000.

Toch was zij nog wat grootte betreft verre de mindere van de bibliotheken van Londen, Washington, Parijs, St. Petersburg en vele andere steden. In de laatste 25 jaar echter is het aantal boeken van de bibliotheek vervijfvoudigd en thans neemt zij een van de eerste plaatsen in. Thans bevat de bibliotheek ongeveer negen millioen boeken, brochures en periodieken.

De groei van de bibliotheek werd bevorderd door de voortdurende zorg van de Sovjet-Regering, die haar bijstond met grote toewijzingen van boeken en een groot aantal genationaliseerde boeken.

In 1921 werd er een decreet uitgevaardigd waarbij de bibliotheek gemachtigd werd om twee exemplaren van elke publicatie te ontvangen. Toen in 1918 de hoofdstad van de U.S.S.R. overgebracht werd naar Moskou, nam de bibliotheek in belangrijkheid toe. Sedert deze tijd ook begonnen de Regeringsinstellingen en de wetenschappelijke instellingen meer en meer van de faciliteiten die de bibliotheek bood gebruik te maken.

V. I. Lenin, die geheel zijn leven onvermoeid gestudeerd heeft, bracht in de tijd vóór de revolutie vele uren door in de Bibliotheek van het Rumyantsev Museum, en na de October Revolutie maakte hij er gebruik van als Hoofd van de Sovjet-Regering. Men heeft nog een briefje bewaard, dat getuigt van de bescheidenheid van dezen man en van zijn eerbied voor de nationale bibliotheek.

Op een van de verzoeken om verschillende boeken uit het Rumyantsev Museum schreef Lenin: „Als de regels van de bibliotheek niet toelaten, dat de boeken mede naar huis genomen worden, mag ik ze dan ook niet hebben voor één nacht als de bibliotheek gesloten is? Ik zal ze dan 's morgens laten terugbezorgen."

Het aantal bezoekers van de hoofdzaal en de wetenschappelijke zalen, die na de Revolutie geopend werden, groeide elk jaar naargelang de rol, die de Bibliotheek ging spelen in het wetenschappelijk en cultureel leven van het land, ook elk jaar belangrijker werd. Spoedig werd de „Centrale Moskou Bibliotheek" de nationale boekerij.

Op 29 Januari 1924 werd aan de Bibliotheek de naam van Lening gegeven. Op 6 Februari 1926 verhief een officieel decreet haar tot Centrale Bibliotheek van de Sovjet Unie. Sindsdien heeft zij zich meer en meer ontwikkeld; het personeel is uitgebreid; het aantal lezers is vermeerderd, evenals het aantal boeken, dat uitgeleend wordt, en het werk van het Informatiebureau van de bibliotheek is ook aanzienlijk uitgebreid. De Bibliotheek groeit mede met het gehele land en met de ontwikkeling van de wetenschap in de Sovjet-Unie.

In 1917 werd de bibliotheek bezocht door 80.470 mensen; in 1927 door 320.267 en in 1937 door 509.000 mensen. Een verdere vermeerdering van het aantal bezoekers werd verhinderd door de onvoldoende ruimte van de leesvertrekken; ondanks dit alles steeg in 1940 het aantal bezoekers tot 800.000, waaraan vier millioen boeken werden uitgegeven. In de laatste jaren voor de oorlog werden er nieuwe gebouwen opgetrokken langs de oude; ze waren zo ontworpen, dat zij millioenen boeken konden bergen en duizenden lezers. Het nieuwste van deze gebouwen, het grootste bibliotheekgebouw in Europa, was bij het uitbreken van de oorlog in 1941 slechts gedeeltelijk voltooid; de rest van zijn zijvleugels zal na de oorlog voltooid worden.

De Lenin Bibliotheek heeft een goed voorbeeld gegeven, hoe men het werk van een grote wetenschappelijke instelling in oorlogstijd moet organiseren. „Alles voor het Front. Alles voor de Overwinning" — dit is een wet voor alle Sovjet-mensen, en de Lenin Bibliotheek heeft grote hulp verleend aan het front en aan de achterhoede en doet dit nog steeds.

Het soort van haar lezers en van hun aanvragen is gedurende de oorlog veranderd; er is grote vraag geweest naar militaire geschiedenis en naar technische litteratuur. De vraag naar de schone letteren is aanmerkelijk verminderd. De verzoeken om boeken en aanvragen naar bibliographische inlichtingen, die door het Informatie Bureau van de Bibliotheek ontvangen worden, geven blijk van de belangstelling van de lezers, waarvan de meeste op de een of andere wijze aan de oorlogvoering verbonden zijn.

De lezers van de Lenin Bibliotheek werken bij werken als de reparatie van spoorwegen, luchthavens, het aanbrengen van grondstoffen voor de Sovjet-Unie, op het Middellandse Zeegebied, bij de olievoorziening, bij medische organisaties voor leger en vloot enz., enz. De Informatie en Bibliografische afdelingen van de Bibliotheek ontvangen dagelijks honderdtallen aanvragen over deze en dergelijke onderwerpen.

Gedurende 11 maanden van 1943 gaf de bibliotheek 2.211.000 boeken en tijdschriften uit aan haar lezers, antwoordde zij op 23.400 bibliografische aanvragen en stelde zij verschillende lectuurlijsten op over verschillende onderwerpen en publiceerde zij die. Gedurende deze periode ontving de bibliotheek 80.000 boeken en tijdschriften en 27.800 exemplaren van nieuwsbladen, en heeft zij met 20 landen boeken uitgewisseld. Van de duplo-exemplaren van de bibliotheek gingen er meer dan 100.000 naar de bevrijde gebieden om daar de bibliotheken te herstellen. Deze cijfers geven een idee van het werk dat er gedaan wordt.

Door haar dagelijks werk helpt de Lenin Bibliotheek actief mede in de strijd voor de vrijheid, omdat zij in haar boeken de beginselen en schatten van de menselijke cultuur bewaart en deze benut voor het wetenschappelijk en practisch werk van de Regering, het Commando van het Rode Leger, de Academie voor Wetenschappen en andere instellingen en organisaties van de Sovjet-Unie.

## WERELD-NIEUWS

### DE TOESTAND IN EEN STRAFKAMP.

**Ruwe behandeling.**

„De schrik heerst in Duitsland onder drie vormen: Gestapo, Rusland, Britse bombardementen".

Aldus verklaarde een Belgisch gevangene die ontvlucht is uit een représaille-kamp in Galicië aan Onafhankelijk België.

Op het einde der maand Mei 1942, zegt hij, werd ik uit Stalag 5 A (Ludwigsburg) naar daar overgebracht.

Wij werden door onze bewakers zeer ruw behandeld.

De reis, in goederenwagens, duurde 7 dagen.

Wij waren met meer dan 50 in iedere wagen en wij mochten slechts tweemaal tijdens de ganse reis uitstappen.

Als voedsel kregen wij bij het vertrek 330 gram brood (voor 7 dagen!) en niets te drinken.

Geen wonder dat de ongelukkigen, die reeds een harde gevangenschap hadden gekend, door de reis geheel uitgeput raakten. Bij onze aankomst waren wij bijna dood van honger en dorst.

**Uitputting.**

In het kamp van Rawa Ruska, waar wij aankwamen, bevonden er zich 13.000 gevangenen; het kamp was niet ingericht. Slechts één waterkraantje was enkel gedurende twee of drie uren per dag beschikbaar, zodat de meeste gevangenen hiervan geen gebruik konden maken.

Wij hadden gebrek aan levensmiddelen, ondergoed, zeep en dekens.

Daar wij verzwakt waren, konden wij moeilijk weerstand bieden. Er deden zich talrijke gevallen van broncho-pneumonie en pleuris voor, welke bij gebrek aan geneesmiddelen en voldoende voeding dodelijk werden.

Deze verzwakking vertoonde zich eveneens tijdens het appèl. Met tientallen vielen de gevangenen in bezwijming.

De uitgehongerde mannen gingen op zoek in het gras; er was echter geen molsla meer te vinden.

De uitputting die werd veroorzaakt door het algemeen gebrek, werd nog verergerd door het zware werk. Op het Commando 2.203 Trembo L A, op 30 km. van Tarnopol, werden wij verplicht de grafmonumenten der Joden te vernielen, en de stenen ervan te vergruizen om er wegen van te maken.

**Onderdrukking.**

Sommigen kwamen in opstand, doch de weerwraak was verschrikkelijk. Velen bezweken onder de slechte behandeling die door de tuchtcompagnies werd toegebracht.

De straffen werden, trouwens in de meeste gevallen zonder reden opgelegd. Er werden ons voortdurend kolfslagen en vuistslagen toegediend. Eens, nadat ik vreselijk werd mishandeld (wat vaak gebeurde), kon ik voor twee maanden niet meer schrijven.

Anderen, verbitterd, trachtten te vluchten; het waren zij wier geest van beslistheid niet samen met hun lichamelijke toestand was verzwakt (want de sterksten onder hen waren nog slechts wrakken).

Een ontvluchte die bij het ontsnappen gewond was, werd door een schildwacht van vlakbij neergeschoten. Dit werd bewezen door de lijkschouwing die in geheim door een Frans dokter gedaan werd.

Het was de eerste maal, zeide onze landgenoot, dat ik een gewonde zag neerschieten. Doch hierna kwam dit vaker voor.

In hetzelfde kamp (dat van Rawa Ruska) bleef een gevangene, die wilde ontsnappen, met zijn klederen aan de prikkeldraad hangen. Een schildwacht vuurde op hem en doodde hem vervolgens met kolfslagen en bajonetsteken.

Uit Stry ontsnapten eens een Belg en een Fransman, die door de Duitsers niet meer konden gevat worden. De onderofficier van het Commando vertrok daarop op korvee met twee mannen uit het kamp. Bij terugkeer zegde hij op schaamteloze wijze tot de gevangenen: „gaat de lijken halen van uw twee kameraden, die ik heb ter dood gebracht in de plaats van de andere die ontsnapt zijn."

Er werd ons verboden in onze brieven iets te schrijven over de toestand waarin wij ons bevonden.

**De Joden.**

Onze ontsnapte beschrijft eveneens de behandelingen waarvan de Joden het slachtoffer waren:

In het Kommando van Skob, gelegen in het Karpathen, op 35 Km. van Stry, heb ik het bloedbad bijgewoond van Joden waarmede ik had gearbeid.

In de dorpen maakte de gendarmerie van Oekrajina jacht op hen en van vlakbij doodde zij jonge lieden, vrouwen en kinderen.

De vermoorde Joden werden in gemeenschappelijke kuilen geworpen. De paarden en de wagens reden over de lijken, die in de putten opgehoopt lagen.

**Ondermijnd vertrouwen.**

Doch reeds beginnen door de rechtvaardige keer der zaken, beproevingen over het verdrukkende volk te komen.

Met vreugde bespeuren de verdrukten er de eerste tekens van; de schaarste der levensmiddelen doet zich op wrede wijze gevoelen:

In dit opzicht is de toestand in Duitsland erger dan in bezet-België. Zelfs zij, die over geld beschikken, gelukken er niet in zich behoorlijk te voeden.

De weerstand der militairen en der burgers wordt door het luchtalarm fel aangetast.

Het moreel der inwoners in de streek van Berlijn heeft door het beruchte alarm van 22 en 23 Augustus 1943, te Berlijn, een eerste en zeer gevoelige slag gekregen. De inwoners van Rijnland, van het Roergebied (vooral ten tijde van de vernieling van de grote stuwdam) en van de andere verwoeste streken hadden te voren feiten aangehaald die van aard waren het moreel van de Duitsen arbeider aan het wankelen te brengen. Tijdens vertrouwelijke gesprekken verbergen de Duitse soldaten (voor het merendeel zijn het gewonden of nauwelijks genezen zieken) hun onrust niet:

„Dat men maar gauw capituleert, zeggen zij, anders worden wij nog allen gedood."

En nog:

„Wij zouden liever krijgsgevangenen zijn."

„De meesten erkennen trouwens dat zij alle hoop op een Duitse eindoverwinning hebben opgegeven.

Zeker, er is nog geen spraak van een openlijke opstand, doch aan de wensen van het volk hoeft niet te worden getwijfeld. Nagenoeg de gehele bevolking (95 t. h.) zou de capitulatie willen, doch durft ze niet hardop eisen daar zij de weerwraak van de Gestapo ducht.

### INRICHTING VAN DE VREDE.

**De rol van Groot-Brittannië.**
**Verklaringen van Pierlot.**

De heer Pierlot, Eerste Minister van België, heeft de volgende toespraak gehouden tijdens een maaltijd die door de City Livery Club in de Butchers' Hall, Bartholomew Close, te Londen gegeven werd:

Het is voor mijn landgenoten die hier aanwezig zijn en voor mijzelf een grote vreugde, dank zij de hartelijke uitnodiging van de Livery Club, de gelegenheid te hebben ons onder mensen van de City te bevinden.

Hun faam in België dagtekent van de dertiende af en de veertiende eeuw, wanneer de Vlaamse lakenwevers hun wol aan deze zijde van het Kanaal kwamen kopen.

Door hun ondernemingsgeest hebben de mannen der City of London tot de groei van het Britse Rijk bijgedragen. Voor hen heeft de Britse vloot de zeeën vrijgemaakt en daaraan is het te danken dat de koopvaardijschepen, wanneer deze zeeën door de Duitsers niet worden onveilig gemaakt—, naar alle hoeken van de wereld onbewapend kunnen koers zetten en in alle havens kunnen aanleggen.

**Een man, een woord.**

Indien enerzijds de mensen van de City, hun eigen belang klaar inzien, dan zorgen zij er anderzijds ook voor, de traditie van hun beroep hoog te houden. Hun handtekening wordt over de gehele wereld vertrouwd en hun woord is zo goed als om het even welke geschreven verbintenis.

De City heeft vreselijk geleden door de oorlog; doch hoe groot Uwe beproeving ook moge wezen, is het me voldoende hier mannen te ontwaren met zulks een vast vertrouwen in het leven, om te beseffen dat de wonden niet dodelijk zijn. Heel spoedig zult gij de puinen verwijderd hebben en zult gij enkel nog datgene bewaren, dat nodig is om de glorierijke littekens te tonen.

**Naar de herleving.**

De tijd zal komen wanneer wij onze bedrijvige, vruchtbare en hartelijke economische betrekkingen tussen Groot Britannië en België zullen hernemen, zonder de betrekkingen tussen Groot Britannië en Kongo te vergeten, die niet werden onderbroken en die een der hoofdelementen van de Belgische deelneming aan de oorlog vormen.

Nu het uur der overwinning nadert, zou ik een wens willen uitdrukken, die veel verder reikt dan de zegepraal: moge de wereld van morgen beter zijn dan de wereld van gisteren en mogen onze kinderen eindelijk de veiligheid kennen, die de eerste voorwaarde is, niet enkel voor de welvaart in de handel, doch tevens voor alle maatschappelijke vooruitgang.

**Onderlinge samenwerking.**

België is bereid om, in de inrichting en in de verdediging van de vrede, zijn aandeel te nemen samen met de Verenigde Naties en in het biezonder met zijn buurstaten die aan dezelfde gevaren zijn blootgesteld en waarmede een onderlinge samenwerking hier natuurlijk en tevens hoogst nodig is.

Ik meen dat het aan Groot Britannië toekomt de leider van deze oprechte samenwerking te worden, waaraan in de eerste plaats zal worden deelgenomen door de Europese naties die door hun aardrijkskundige ligging, hun politieke tradities en hun vriendschapsbanden dichter bij Engeland staan.

Moge ik hier herhalen dat de tijd aangebroken is om dit alles in overweging te nemen, om het te bespreken en om te handelen.

## WIJ ONTVINGEN

De laatste tijd ziet men steeds meer Papiamentse verhalen in boekvorm verschijnen, welke zich grotendeels op Curaçao en of Aruba afspelen. Deze boekjes zijn natuurlijk in trek bij dat deel van de bevolking dat slechts de landstaal machtig is, omdat het gewoonlijk niet verwend wordt met leesstof. Dat er nu volksschrijvers opduiken is op zich een verheugend verschijnsel, hoewel niet altijd gezegd kan worden dat hetgeen zij hun lezers voorleggen opvoedend werkt of de toets der critiek kan doorstaan.

Een van deze nieuwe verhaaltjes is „Consecuencia di Fiamento" (De gevolgen van het lenen), Wie de schrijver is weten wij niet maar het is vlot vertaald door J. Ercas. Dat de gevolgen van het lenen in dit geval zeer slecht waren blijkt wel uit het verhaal, dat echt Curaçaos is en waarschijnlijk indruk zal maken op zijn lezers.









# Mogen wij haten?

Het te Buenos Aires uitgegeven „Kerkblad voor Zuid-Amerika", het officieel orgaan van de Gereformeerde Kerken in Zuid-Amerika, ontleent aan „Te Wapen in de gerechtigheid", aangeboden door de Gereformeerde Kerken in Nederlands-Indië, belangwekkende beschouwingen over de vraag, welke in het opschrift van dit artikel gesteld wordt.

Het is vooral in verband met het thans woedende wereldconflict, dat de schrijver deze vraag onder de ogen ziet. Ook door de Katholieken is zij, in ditzelfde verband, herhaaldelijk opgeworpen, en onder hen bleken de meningen zeer uiteen te lopen.

Terecht merkt de schrijver in het „Kerkblad" op „dat er in deze discussie grote spraakverwarring heerst, omdat er grote begripsverwarring is". Zeker zullen er thans weinigen zijn die zich nog van de vraag afmaken met een beroep op het „Hebt uw vijanden lief" — een argument dat in de eerste phase van deze oorlog misschien wat al te vaak gebruikt en misbruikt werd door Christenen en zelfs door niet-Christenen, die minder ijverig liefde voor onze vijanden gepredikt zouden hebben, indien deze tot hun benauwenis niet juist Duitsers geweest waren. Of indien zij persoonlijk en aan den lijve ondervonden hadden welk een verfoeilijk kwaad deze gewetenloze vijand belichaamt. Het is ten slotte zeer goedkoop datgene te vergeven wat ...... anderen aangedaan wordt.

Wij moeten onze schuldenaren hun schulden tegenover ons, niet hun schulden tegenover anderen vergeven. Wanneer wij volmaakte Christenen zijn, dan zullen wij ook volmaakt zijn in het vergeven van hen die ons kwaad doen, en dat vergeven is de uiting onzer Christelijke liefde. Maar er is niets Christelijks in een boosdoener datgene te vergeven wat hij anderen aandoet. Een Nederlander kan den Duitsers al het kwaad vergeven dat zij hem persoonlijk berokkend hebben door hun inval in ons land; hij heeft niet het recht hun het kwaad te vergeven dat zij honderdduizenden landgenoten, en de Nederlandse gemeenschap in haar geheel aandoen, of het niet minder verfoeilijke kwaad dat zij aan andere volken, aan millioenen stervelingen van andere nationaliteit berokkenen.

In het „Kerkblad" wordt de vraag evenwel positief gesteld: „Mogen wij haten? En de schrijver meent dat wij, van Christelijk standpunt bezien, „alleen maar bevestigend kunnen en mogen antwoorden, maar dan met een correctie: Natuurlijk, wij mogen niet alleen, wij moeten zelfs! Er is een verplichte haat. God haat heel veel. Christus heeft de haat niet verboden. Wij zullen de duivel haten, de zonde en de ongerechtigheid. Die geboden haat is „heilige haat", dat wil zeggen: het is een haat om Gods wil. Die haat is met liefde wel correlaat, maar is daarmee niet in tegenstelling. Deze haat is de consequentie van het erkennen van Gods rechten op ons; daarom hebben wij het goede lief en het kwade haten wij".

In het conflict van onze tijd willen wij staan aan Gods zijde en, het probleem zo stellend, zegt de schrijver onomwonden: „De heilige haat is principieel mogelijk". Maar de allesbeheersende voorwaarde is „dat hij uit liefde moet zijn geboren".

De schrijver vervolgt:

„De heilige haat is een haat om Gods wil".

„Wie daarom het Nazie-dom verklaart te haten, omdat en voorzover het een vijand Gods is, en wie verklaart dat te doen uit liefde tot de gerechtigheid, laat hij haten! hij mag niet, hij moet!"

Maar hij waarschuwt tegen grote woorden: „Vergissen wij ons niet, als wij ons haten heilig achten en deswege gerechtvaardigd noemen?" En hierop laat hij een treffende opmerking volgen: „Het feit, dat veler haat is gedateerd op 10 Mei 1940 moet tot voorzichtigheid stemmen".

„Het stond er bij onzen vijand met de ongerechtigheid en de vijandschap tegen Gods orde vóór die datum zeker niets beter voor dan daarna".

„Naar die roeping Gods was er tot heilige haat al veel eerder oorzaak".

De schrijver wil niet generaliseren: „Velen hadden het Nationaal Socialisme al lang de oorlog verklaard, toen de Overheid nog het neutraliteitsstandpunt innam" — dus in andere woorden: velen waren niet moreel-neutraal in de tijd waarin ons land nog politiek-neutraal was. Het blad herinnert eraan dat zelfs stemmen opgegaan waren — o.a. van Colijn — die pleitten voor „het loslaten van dit neutraliteitsstandpunt ook in staatkundige zin, en het gewapenderhand partij kiezen tegen de Nazie-agressie ten behoeve van de onderdrukte volken. Maar de grote massa was daar niet aan toe. En daarom aan de haat ook niet. Het onrecht ons aangedaan, de agressie die ons trof en ons beledigd rechtsgevoel zijn de voedingsbodem geweest van de haat..."

Het blad geeft uiting aan de overtuiging dat „het Nazie-dom als vijandige macht onze haat om Gods wil dubbel en dwars verdiend" heeft. Maar „tot de heilige haat zijn wij dan alleen gerechtigd, wanneer wij zelf ons hebben gesteld in de dienst der gerechtigheid. Met die restrictie is de haat niet maar geoorloofd, doch zelfs geboden. Wanneer wij echter met haat bedoelen het onheilig sentiment tot wraakoefening en ongerechtigheid, welnu laat ons goed begrijpen, dat die haat een wapen uit het tuighuis der zonde is".

De schrijver gelooft „dat wij te weinig haten in gerechtigheid en te veel in ongerechtigheid. De heilige haat is de vuurvlam van de gekwetste liefde tot God. Ons onheilig haten is kille, naakte zelfzucht".

Het is zeker belangwekkend kennis te nemen van dit welverwogen en scherp geformuleerd oordeel van Protestantse landgenoten over een gewetensprobleem dat ook Katholieken niet met rust gelaten heeft. De Nederlandse Franciscaan, Professor J. van der Veldt, van het St. Josephs Seminary, Yonkers, New York, bracht het te berde toen hij zich het vorige jaar in een preek beriep op de woorden, door den H. Thomas Aquinas geschreven met betrekking tot straf en vergelding:

„Indien een deel van de massa gezondigd heeft, en indien de schuldigen gescheiden kunnen worden van de onschuldigen, dient vergelding over hen gebracht te worden..."